

Braille onderwijs visueel beperkte leerlingen in Am Timan, Tsjaad AANVRAAG 2024-26

DOEL

- Voortzetting van Braille onderwijs (lagere school) voor 15 tot 20 visueel gehandicapte kinderen in de provincie Salamat, om hen voor te bereiden op deelname in de maatschappij.
- Voortzetting van een “internaatje” voor 6 tot 12 visueel beperkte kinderen uit dorpen rondom Am Timan, zodat ze in die stad basisonderwijs kunnen volgen.

PROJECTHOUDER: Ridinaschool voor lager onderwijs; Mission Evangélique Contre la Lèpre (MECL).

BENODIGD BEDRAG voor twee jaar: 13.525 €.

ACHTERGROND

Tsjaad is een arm land in de Sahel. In de Human Development Index van de VN staat het op de 188e plaats (van 189 landen in totaal). Het gemiddeld aantal jaren dat mensen onderwijs genieten is 2,4 jaar. De WHO (*Report on Disability, 2016*) schat dat 15% van de bevolking leeft met een handicap.

De Salamat is een afgelegen provincie in het zuidoosten van het land. In het regenseizoen zijn de onverharde wegen vrijwel onbegaanbaar en is het gebied afgesloten. Het is daardoor een van de meest achtergebleven gebieden in het toch al arme land.

Visuele beperkingen en blindheid komen relatief veel voor in Tsjaad, soms al gevolg van lepra. De overheid presteert slecht op het gebied van onderwijs in het algemeen en biedt geen onderwijs voor kinderen met een visuele beperking.

In 2022 heeft de onderwijzer Moussa Souleymane (zelf blind) een afdeling voor Braille onderwijs opgezet binnen het kader van een gewone lagere school in Am Timan, de Ecole Ridina. Hij deed dat met hulp van ouders, de directeur van de Ridina school en de onderwijsinspecteur van de provincie Salamat. Nu, in het derde schooljaar, zijn er 13 à 15 blinde leerlingen, verdeeld over de drie laagste klassen van het basisonderwijs. Behalve Moussa is er nu ook een onderwijzeres, Mayane.

PROJECT

Dit is pas de derde school voor visueel gehandicapte kinderen in Tsjaad. Voor de braille-klassen is een lokaal ingericht in de openbare lagere school Ridina. Dat lokaal is in 2023 door een houten wand in tweeën gedeeld. In een deel ervan geeft Mayane les aan de kinderen in de eerste klas, in het andere deel geeft Moussa les aan de kinderen in de tweede en derde klas. Naar verwachting zijn er vanaf september 2024 kinderen in vier klassen. De schooldirectie wil een extra lokaal laten bouwen en daarvoor is op het terrein van de school meer dan genoeg ruimte.

De directeur van de Ridina school, Hassan Zaïd is een man met liefde voor zijn vak en hij is vanaf het begin enthousiast over het braille-onderwijs. Bij de start van dit project is hij zelf Braille gaan leren en het is al voorgekomen dat hij lessen overneemt van Moussa of Mayane, als die verhinderd waren (door malaria bijvoorbeeld).

De leerlingen in de braille-klassen doen het uitstekend. Dat is eigenlijk geen verrassing, want met 1 onderwijzer per 8 leerlingen krijgen ze veel aandacht. Vergelijk dat met andere lagere scholen in Tsjaad: daar zijn klassen van 80 leerlingen geen uitzondering. Onze stichting is meerdere malen tijdens lessen op bezoek geweest en heeft gezien dat onderwijzers Moussa en Mayane echt goed zijn.

Waar ouders en leerlingen ook heel blij mee zijn, is het feit dat de Braille-klassen onderdeel zijn van een “gewone” lagere school en dat de leerlingen tijdens de pauzes gewoon meedoen met de andere kinderen.

Zes van de leerlingen komen van ver, uit de regio Haraze, tegen de grens met Soedan. Reizen tussen Haraze en Am Timan is gedurende een deel van het jaar vrijwel onmogelijk. Maar ook voor visueel gehandicapte kinderen die in dorpen dichterbij de stad wonen is het natuurlijk lastig om dagelijks naar school te komen. Daarom is sinds 2023 een huis gehuurd dat dienst doet als internaat. Daar verblijven nu zes leerlingen. Ze worden liefdevol verzorgd door een huismoeder, die kookt en wast en moedert. Het is in Tsjaad ook voor andere leerlingen heel gebruikelijk om in een internaat bij de school te wonen als het ouderlijk huis te ver weg is.

Twee leerlingen uit het grensgebied met Soedan werden in juni 2023 per vliegtuigje naar huis gebracht. De weg tussen de school en hun woonplaats is lang en in de regentijd helemaal niet begaanbaar. De plaatsen in het vliegtuigje werden gratis ter beschikking gesteld door een organisatie voor milieubeheer.

BEHEER EN ORGANISATIE

Het project is in 2024 officieel een project van de Openbare lagere school Ridina, maar het financiële beheer en de verslaglegging daarover worden gedaan door de Mission Evangélique Contre la Lèpre (MECL), de lokale afdeling van de Leprazending. Toezicht op het onderwijs ligt bij de onderwijsinspecteur van de provincie Salamat. Bestuur en onderwijzers van de Ecole Braille de Mongo treden op als onderwijsadviseur. De Ridinaschool heeft een ouderraad, waarvan ouders van de visueel gehandicapte kinderen lid zijn.

Schoolgeld van gehandicapten kinderen op openbare scholen wordt in Tsjaad door de staat betaald. Als leerlingen van de Ridinaschool hebben de kinderen van de Braille afdeling ook recht op die staatsubsidie, ze hoeven geen schoolgeld te betalen. Dat betekent wel dat het salaris van de onderwijzers van donateurs moet komen, zolang de staat die plicht, die ze in principe wel erkent, nog niet op zich heeft genomen.

TOEKOMST

In het schooljaar 2024-2026 zal het aantal leerlingen naar verwachting groeien. In Am Timan zelf zijn meer blinde kinderen wier ouders de kat tot nu toe uit de boom hebben gekeken. (Dat heeft te maken met etnische verschillen die in dit afgelegen gebied soms zwaar wegen.) Hopelijk sturen zij hun kinderen komend jaar naar school. In de dorpen die ver van Am Timan afliggen, verspreidt de reclame over de school zich van mond tot mond.

Enkele leerlingen kunnen in 2026 klaar zijn met de basisschool. Een middelbare school speciaal voor visueel gehandicapte kinderen is er niet in Tsjaad. Maar kinderen kunnen wel naar een gewone middelbare school en zelf aantekeningen maken in Braille. Omdat leerlingen op middelbare scholen vrijwel nooit boeken hebben, is het gebruikelijk dat docenten lessen dicteren en leerlingen lessen en oefeningen zelf noteren. Wat dat betreft hebben blinde kinderen dan geen grote achterstand. Ze hebben juist een voorsprong door het goede onderwijs op hun lagere school. Onderwijzers Moussa en Mayane hebben op die manier ook, met gemak, hun middelbare school examen gehaald.

BEGROTING SCHOOLJAREN 2024-25 en 2025-26:

	Fcfa x 1000	€	maanden	totaal Fcfa	totaal €
Onderwijs					
Onderwijzer A	75	114	24	1.800.000	2.744
Onderwijzer B	75	114	24	1.800.000	2.744
Premie directeur Ridinaschool	30	46	24	720.000	1.098
Papier, onderw materiaal	125	190	2	<u>250.000</u>	<u>381</u>
totaal				4.570.000	6.967
Internaat					
Huur	100	152	24	2.400.000	3.659
Onderhoud huis	100	152	-	100.000	152
Maaltijden, medicijnen	50	76	10	500.000	762
Reiskosten kinderen	25	38	2	50.000	76
Salaris huismoeder à	85	130	9	765.000	1.166
vergoeding huismoeder juni-aug	42,5	65	3	127.500	194
vergoeding hulp/boodschapper	40	61	9	<u>360.000</u>	<u>549</u>
totaal				4.302.000	6.558
TOTAAL				8.872.000	13.525

FINANCIERING

Bijdrage MECL:	financieel beheer, toezicht op het internaat, communicatie met Nederlandse donateur.
Bijdrage Ridinaschool:	lokaal, communicatie met onderwijsinspectie.
Bijdrage lokale ngo's:	vervoer kinderen uit verste dorpen; bijdrage voedingsmiddelen.

Denkend aan Tsjaad hoopt in Nederland 13.525 euro voor dit project te vinden.

Onderweg in Salamat

Moussa en leerlingen

